

Так, детально пропрацювавши чинне українське законодавство, ми не знаходимо даних узгоджень. Але при цьому в статті 228 «Угоди про асоціацію з ЄС» чітко зазначається, що: «Сторони співробітничать з метою сприяння і посилення охорони прав на сорти рослин...» [2].

Отже, така законодавча розбіжність може створювати собою серйозну перешкоду в частині охорони прав на сорти рослин, особливо в момент виникнення правових спорів. Також це є негативним фактором для співпраці в сільському господарстві та галузі селекції, а також в секторі забезпечення конкурентного середовища в сільськогосподарському виробництві. Тому необхідно усунути дану правову прогалину та привести у відповідність визначені нормативно-правові акти.

Слід також зазначити, що адаптація українського законодавства в сфері інтелектуальної власності до законодавства ЄС відбувається одночасно з правовою реформою в Україні. Держава повинна оновити законодавство, відповідно до міжнародних принципів та стандартів

Враховуючи необхідність формування єдиного економічного простору з Європейським Союзом в сфері інтелектуальної власності, необхідно провести спочатку гармонізацію (узгодження вітчизняних правових норм), а потім і уніфікацію (створення єдиних правових норм) законодавства країн – учасниць ЄС у сфері інтелектуальної власності та усунути правові колізії в сфері охорони прав на сорти рослин, що мають місце в Україні.

Література:

1. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 № 3116-XII. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.
2. Угода про асоціацію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/ugoda-pro-asociaciyu/TITLE_IV.pdf.
3. Матеріали Урядового порталу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Дегтяренко Ю.В. Реєстрація та правова охорона сортів рослин за національним та міжнародним законодавством / Магістерська робота / Ю.Ф. / Кафедра інтелектуальної власності / КНУ ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016.

ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС ЩОДО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Дмитренко Е.С.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри фінансового права*

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна*

В умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів підвищується роль фінансового контролю у виявленні внутрішніх та зовнішніх ризиків, які негативно впливають на забезпечення стабільності та безпеки фінансової системи України. А тому особливої актуальності набуває питання функціонування у державі ефективного ме-

ханізму фінансового контролю з метою збереження й підтримання правового порядку та належної охорони й захисту фінансової системи України.

Разом з тим, досягнення цієї мети потребує відповідних змін в організації фінансового контролю, в тому числі удосконалення його правового регулювання. Одним із шляхів є приведення законодавства України про фінансовий контроль відповідно до міжнародних стандартів, основоположних принципів Європейського Союзу (далі – ЄС) та положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі – Угоди).

Підписання політичної та економічної частин Угоди та її ратифікація Верховною Радою України 16 вересня 2014 року вимагає, зокрема, реформування сфери фінансового контролю, а саме зовнішнього контролю та аудиту і державного внутрішнього фінансового контролю.

Аналіз змісту положень ст. 347 глави 3 «Управління державними фінансами: бюджетна політика, внутрішній контроль і зовнішній аудит» розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди переконує, що вони дають можливість Україні повною мірою спрямувати зусилля на забезпечення імплементації міжнародно визнаних стандартів та методик Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), Інституту внутрішніх аудиторів (ІА), Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC). Зазначені міжнародні організації приймають акти обов'язкового та рекомендаційного характеру з метою вироблення єдиних вимог до здійснення фінансового контролю у різних державах. У цих актах містяться не лише міжнародно-правові інструменти і стандарти дій у сфері фінансового контролю, а й перелік заходів, які вони пропонують чи зобов'язують державам вживати.

Зі змісту вказаної статті Угоди та аналізу її змісту вбачається, що насамперед необхідно забезпечити обмін найкращими практиками ЄС у сфері зовнішнього контролю й аудиту публічних фінансів та незалежність Рахункової палати, яка здійснює такий контроль. Також потребує подальшого розвитку шляхом гармонізації з міжнародними стандартами та найкращою практикою ЄС система державного внутрішнього фінансового контролю та внутрішнього аудиту в державних органах.

Тобто, як бачимо, реалізація зазначених та інших положень Угоди потребує докорінного реформування сфери фінансового контролю. Із цією метою необхідно здійснити низку важливих та необхідних заходів з огляду на наявність окремих проблем у цій сфері.

Серед проблемних питань імплементації положень Угоди – чітка невизначеність кола суб'єктів, які здійснюють зовнішній та внутрішній контроль й аудит в Україні, та неузгодженість норм законодавства щодо визначення понятійної бази у цій сфері. Зокрема, має місце штучне об'єднання відмінних за сутністю та незалежних один від одного внутрішнього й зовнішнього фінансового контролю. До того ж зміст цих понять по-різному трактується у нормативно-правових актах.

Окрім того, іншою проблемою є те, що на сьогодні в Україні фінансовий контроль й аудит здійснює значна кількість органів, повноваження яких часто дублюються, наприклад, Рахункової палати України, Державної аудиторської служби України тощо.

Таким чином, наведене свідчить насамперед про недосконалість законодавства про фінансовий контроль в Україні та невідповідність його окремих положень міжнародним і європейським стандартам. Доречно зауважити, що детальний аналіз змісту Лімської декларації керівних принципів аудиту державних фінансів, прийнятої INTOSAI, та чинного законодавства України засвідчив, що останнє не містить ряду положень, задекларованих у цьому документі. Наприклад, щодо таких окремих видів контролю, як попередній контроль, контроль за фактом тощо [1, с. 108].

У контексті питання, що розглядається, слід також зауважити й про те, що переважна більшість контрольних процедур має фіскальний характер і, практично, здійснюється у вигляді перевірок та інспектування у формі ревізій. Але, як свідчить досвід інших держав, ці методи не запобігають виникненню негативних явищ у сфері публічних фінансів чи усуненню причин їх виникнення, а лише констатують пору-

шення фінансового законодавства. Отже, система фінансового контролю в Україні за сучасних умов, практично, не виконує попереджувально-профілактичну функцію (і це підтверджують результати діяльності контрольних органів).

З вищенаведеними пов'язана й інша проблема – домінування заходів подальшого (наступного) фінансового контролю над поточним (оперативним) контролем та державного фінансового контролю – над незалежним контролем. Зазначене спричиняє насамперед ненадходження у повному обсязі обов'язкових платежів до Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Зазначене підтверджує, що механізм фінансового контролю, з огляду на потребу підвищення його ефективності й результативності у протидії порушенням фінансового законодавства та з урахуванням проаналізованих положень Угоди на сьогодні потребує удосконалення. Йдеться про внесення змін до тих норм фінансового законодавства, якими регулюються питання фінансового контролю. Такими змінами пропонуємо передбачити більш активне впровадження як поточного, так і попереднього контролю у різних сферах публічної фінансової діяльності, а також видів і форм фінансового контролю не карального, а превентивного характеру – внутрішнього контролю й аудиту, громадського фінансового контролю тощо [1, с. 109].

З іншого боку, потребують удосконалення норми, які визначають повноваження органів фінансового контролю в Україні, з метою їх розмежування. Зокрема, пропонуємо головною функцією Державної аудиторської служби України визнати контроль за законністю, ефективністю й цільовим використанням коштів розпорядниками і одержувачами бюджетних коштів та державного і комунального майна, а Рахункової палати – здійснення аудиту ефективності використання коштів Державного та місцевих бюджетів.

Викладене дає підстави до такого висновку: з метою імплементації положень Угоди щодо фінансового контролю та удосконалення його механізму доцільно насамперед прийняти норми про впровадження видів і форм фінансового контролю превентивного характеру (внутрішнього контролю й аудиту, громадського фінансового контролю тощо) та розмежування повноважень контрольних органів. Ці та інші заходи із реформування механізму фінансового контролю в Україні не лише сприятимуть підвищенню його ефективності у попередженні порушень фінансового законодавства.

Література:

1. Дмитренко Е.С. Сучасний погляд на роль фінансового контролю у протидії порушенням фінансового законодавства / Е.С. Дмитренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2015. – № 4. – С. 105-110.

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС

Івановська А.І.

аспірант

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

м. Київ, Україна

На сучасному етапі розвитку, питання взаємовідносин держави та громадянського суспільства у контексті проголошення курсу на європейську інтеграцію та впливу глобалізаційних процесів, набуває особливого значення та потребує подальшого дослі-